

ವಾಸ್ತು ವಿನ್ಯಾಸದ ಬೆರಗು

ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಕೋಟೆಯೊಳಗಿರುವ ಈ ವಿಶಾಲ ಮಸೀದಿ ಮನಸೆಳೆಯುವ ಹತ್ತಾರು ಗುಂಬಜ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವ ನೂರಾರು ಕಮಾನುಗಳಿಂದ ವೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

■ ಚಿತ್ರ- ಲೇಖನ: ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮುದಗಲ್

ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಥಮ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯ ಕೋಟೆಯೊಳಗಿನ 'ಜುಮ್ಹಾ ಮಸೀದಿ' ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಡಲು ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಾಲವು. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 1367ರಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಶಾ ಅರಸನು ಬಹಮನಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನೆಗಳ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಈ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಎಂದು ಇತಿಹಾಸದ ದಾಖಲೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಸುಣ್ಣದ ಗಾರೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಈ ಮಸೀದಿಯ ಮುಖ್ಯ ದ್ವಾರ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಕಮಾನನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮಸೀದಿಯ ಒಳ ಅಳತೆ 216 ಅಡಿ x 177 ಅಡಿ ಇದ್ದು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದೆಡೆಗೆ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಗುಮ್ಮಟ ಹಾಗೂ ಇತರಡೆ 63 ಚಿಕ್ಕ ಗುಮ್ಮಟಗಳನ್ನು ಈ ಕಟ್ಟಡ ಹೊಂದಿದೆ. ಕಟ್ಟಡದ ಒಳಗೆ 240 ಆಕರ್ಷಕ ಕಮಾನುಗಳಿವೆ. ಸುಮಾರು 150 ಕಮಾನುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೂ ಗುಚ್ಚದ ಕೆತ್ತನೆಗಳಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೂ ಗುಚ್ಚದ ಕೆತ್ತನೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ವಿನ್ಯಾಸ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂತಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ

ಮಾದರಿಯ ಎರಡು ಮಸೀದಿಗಳಿವೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಪೇನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ Mosque-Cathedral of Cordoba (ದಿ ಗ್ರೇಟ್ ಮಾಸ್ಕ್ ಆಫ್ ಕಾರ್ಡೊಬಾ) ಎಂಬ ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮಸೀದಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದು, ವಿಶ್ವದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾದರಿಯ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಬೆರಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೇನ್ ಮಸೀದಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯ ಬಿರು ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪಮಾನ 45 ಡಿಗ್ರಿ ಇದ್ದರೂ, ಈ ಮಸೀದಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತಂಪು ಹವೆಯ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಸೀದಿಯೊಳಗೆ ಉಷ್ಣತೆ ಸುಮಾರು 20 ಡಿಗ್ರಿ ತಂಪಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಶಿಲ್ಪಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಭೇಷ್ ಎನ್ನಲೇಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿನ ಕಮಾನುಗಳ ಚಾತುರ್ಯ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಸ್ಮಯ. ಒಂದು ಪ್ರಾಂಗಣದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಕೊನೆಯ ಕಮಾನುಗಳವರೆಗೆ ಇಳಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಮಾನುಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆ ಕೊನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಈ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅದೇ ಇಳಿಮುಖದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಮಾನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ

